

תלמודו בידו

דף כ עמוד ב

א [לדעת אחרים, האם מעברים או מחסרים חודשים במקום הצורך ?

ב [מה הביאור המאמר "צריך שיהא לילה ויום מן הַחֶדֶשׁ", ומנין ?

ג [לכמה זמן מתכסה הלבנה ואינה נראית כלל ?

ד [מה ההבדל בין ירח שנולד קודם חצות לנולד אחר חצות ?

ה [מתי אכילת מצה בפסח היא חובה, ומתי היא רשות ?

א [אין מעברים ואין מחסרים לצורך, אלא לעולם חודש אחד חסר ושלאחריו מלא.

ב [ר' יוחנן: אם בתחילת ליל שלשים נראתה הלבנה הישנה, אין בית דין מאיימים על העדים למחרת שיעידו שראו את הלבנה החדשה, אף שיש בכך צורך.

ריש לקיש: נראתה הלבנה הישנה קודם חצות הלילה, אפשר לאיים על העדים למחרת. ודוקא כשנראתה אחר חצות הלילה, אין מאיימים על העדים.

ג [עשרים וארבע שעות.

בארץ ישראל אינה נראית שמונה עשרה שעות קודם המולד, ושש שעות לאחריו. בבבל אינה נראית שש שעות קודם המולד, ושמונה עשרה שעות אחר המולד.

- בתחילת החודש השמש שוקעת קצת לפני הלבנה, ואז נראית הלבנה החדשה. בסוף החודש הלבנה עולה קצת לפני השמש, ובבקר אפשר לראות הלבנה הישנה.

ד [אם לפי החשבון המולד היה קודם חצות היום, בידוע שאפשר שתיראה הלבנה החדשה לבני ארץ ישראל ושהם במערבו סמוך לשקיעה.

כיון שבארץ ישראל הלבנה החדשה מתכסה מחמת קטנותה לשש שעות בלבד.

ואם לפי החשבון המולד היה לאחר חצות היום, לא תיראה הלבנה סמוך לשקיעה.

כיון שהלבנה קטנה בעת לידתה, ולאחר שש שעות נעלמת מעין כל.

ה [בליל ט"ו עד חצות שאוכלה עם קרבן הפסח, חובה. מחצות והלאה אינה אלא רשות.